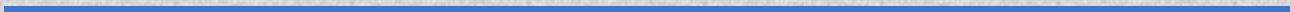

**Meeqqat atuarfianni immikkut
atuartitsisarneq aamma allamik immikkut
ittumik perorsaanikkut ikiorsisarneq pillugit
ilitsersuut**

*Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 21,
8.december 2017*

Ilinniartitaanermut aqutsisoqarfik

Imai:

Aallaqqaasiut	2
1. Immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiineq	4
2. Immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinerup aallartisarnerani atorunnaarsinneranilu iliuusissat	6
3. Aaqqiissutit immikkut ittut	17
4. Ilinniartitsisut sulisullu allat ilinniartitsisartut piginnaasaannut piumasaaqatit, nalunaarummi §5	18
5. Atuarfiup pisortaata immikkut piginnaasai	18
6. Specialklassinik aamma specialskolenik pilersitsineq	19
7. Atuartut, immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorserneqarnissaminnut pisariaqartitsinatik tapersersorneqarnissamut pisariaqartitsisut	19
Atuarfiup pisortaa	20
Immikkut atuartitsinermi siunnersorti	21
Ilinniartitsisut/ immikkut atuartitsinermi aamma immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinermi sulisut..	22
Perorsaanikkut tarnillu pissusianik siunnersuineq sioqqullugu aamma inassuteqarnermut atatillugu isumaliutersuutit	22
Atuartoq	22
Angajoqqaat	23

Atuarfimmi immikkut atuartitsisarneq aamma allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarneq pillugit ilitsersuut

Aallaqqaasiut

Meeqqat atuarfianni immikkut atuartitsisarneq aamma allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarneq pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 21, 8. december 2017-imeersumut ilitsersuut, Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 15, 3. december 2012-imeersumik aallaaveqarpoq.

Atuarfimmi immikkut atuartitsisarneq aamma allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarneq pillugit nalunaarummut aamma ilitsersuummut tunngaviupput atuarfiup siunertaa tunngavialu. Atuarfiup ilikkartitsiniarnermini avatangiisit peqqinnartut toqqissisimanartullu, atuartup piginnaasaanik ineriartortitseqataassussat, neqeroorutigissavai. Siunertat pingaarnarpaat ilagaat, atuartut piginnaariigaat pisariaqartitaallu naapertorlugit atuartut tamaasa atuartitsinerneq neqerooruteqarfigineqartarnissaat.

Nalunaarummi atuartitsinerup, nalinginnaasumik immikkut atuartitsinerup aamma annertusisamik immikkut atuartitsinerup akornanni assigiinngissutit atorunnaarsinneqarput. Nalunaarummi atuartut ataasiakkaat ilippaanaataannik isuma tunngaviuvoq, taakkulu ukioqatit inersimasullu peqatigalugit pitsaanerpaamik ineriartortilluarneqarsinnaasut, angajoqqaat, pingaarnertut isumassuisut, ilinniartitsisut inersimasullu allat atuartup qanitaaniittut suleqatigiinnerisigut. Tamanna atuartumik angajoqqaanillu sapinngisamik annertunerpaamik ilaatitsilluni pissaaq, meeqqamut pitsaaneq tunniunniarlugu.

Immikkut atuartitsisarnermik aamma allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarnermik siunertaavoq atuartup ineriartornissaanut periarfissanik pitsaanerpaanik pilersitsinissaq. Atuartut amerlanerpaat atuartitsinerneq nalinginnaasumi peqataanermi ilikkakkatigut inuttullu iluaqutissarsisarput. Atuartitsineq aaqqissuunneqassaaq atuartitsineq qanoq ittoq atuartumut pitsaanerpaassanersoq eqqarsaatigalugu. Atuartoq piginnaasaqartutut periarfissaqartutullu isigineqarpat, tamanna atuartup ilikkariartorneranut ineriartorneranullu nukittorsaaqataassaaq, taamaasillunilu atuartoq klassimi peqatigiilluni ilinniaqatigiinnikkut susassareqatigiinnikkullu ineriartorsinnaassaaq.

Annertusisamik immikkut atuartitsineq pillugu Nalunaarut 2013-imeersoq (Rapport om vidtgående specialundervisning IKINN & IIN., 2013), atuartut nalinginnaasumik naapertorlugu immikkut atuartitaasartut 2004/05-imi 5 %-init 2011/12-imi 23 %-inut qaffariarsimapput. Piffissami tassani aamma atuartut annertusisamik immikkut atuartitaasartut 4 %-init 6 %-inut qaffariarsimapput. Nalinginnaasumik immikkut atuartitsinerneq annertuumik qaffariaat nassuiarneqarpoq, atuartitsinerup ilaa, siornatigut nalinginnaasumik immikkut atuartitsinerneq ataatillugu atuartitsissutigineqartarsimasooq, maanna eqimattakkaartitsinikkut, atuartut ilaannut sakkortunerusumik pikkorissaatitsinikkut il.il. nalinginnaasumik atuartitsinerup iluani misiliutaasumik ingerlanniarneqarmat. Tamanna isumaqarsinnaavoq, atuartut amerlasuut, eqimattakkaartitsinerneq imaluunniit immikkut aaqqissukkanik pikkorissartitsinerneq ilaasimasut, immikkut atuartittagaanngikkaluartut, immikkut atuartinneqartartutut nalunaarsorneqarsimammata. Aammali erserpoq, atuartitsisarnermik isiginneriaaseq atuarfimmut imartuumut peqataatitsisumut allannoriartuaarlunilu ineriartortoq.

Atuartut ataasiakkaat piginnaasaasa ineriartortinneqarnissaasa pingaassusiat, imminut naleqartinnerup imminullu tatiginerup ineriartortinnissaannut tunngavissamik pilersitsinissaq kiisalu suleqatigiissinnaanermik, akisussaassusermik aamma inunnu allanut ataqqinnittuunermik piginnaasaqarnissaq nalunaarutip imarai. Sulissutigineqassaaq, atuartut ataasiakkaat atuartut allat sapinngisamik naligalugit atuarnerminnik ingerlatsinissaannut periarfissinneqarnissaat, tassa ulluinnarni atuartitsinerni, alloriarfinni misilitsinnerni kiisalu inaarutaasumik misilitsinnerni. Atuartoq atuarfimmit inuiaqatigiinnut inuussutissarsiornermullu ikaarsaariarnerani periarfissanik pitsaanerpaanik atugassaqaartinneqassaaq.

Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 15, 3. December 2012-imeersoq § 2 imm. 1 nr. 6 naapertorlugu, atuartut immikkut pisariaqartitallit immikkut isiginiarneqarnissaat atuarfiup suliasaraa. Inatsimmi tassani § 15-imi allassimavoq, immikkut atuartitsinermi allatullu annertusisamik immikkut perorsaanikkut ikiorsiinermi pineqartut tassaasut, atuartut piginnaasamikkut ajornartorsiuteqaarnertik pissutigalugu nalinginnaasumik atuartitsinerup iluani immikkut pisariaqartitsinerat tunniunneqarsinnaanngitsoq. Malittarisassat sukumiinerusut atuarfimmi immikkut atuartitsisarneq aamma allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr.21, 8. december 2017-imeersumi saqqummiunneqarput.

Iltersuummi matumani atuarfimmi immikkut atuartitsisarneq aamma allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarneq pillugit malittarisassanik nassuaasoqarlunilu itisiliisoqarpoq. Iltersuummi "nalunaarut"-mut innersuussisoqaraangat erseqqissaasoqarani, nalunaarut nr.21, 8. december 2017-meersoq innersuussutaasarpoq.

Iltersuut immikkoortunik tulliuttunik ukuninnga imaqarpoq:

1. Immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiineq

Atuartut sorliit immikkut atuartitsinermut aamma allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinermut ilaappat

1.2 1.-10.- klasse

1.3 Atuartitsinermi atugassat immikkut ittut aamma ikiuutit tekniskiusut

1.4 Atuartunik tamanik atuartitsinissamut pisussaaneq

2. Immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinerup aallartisarnerani atorunnaarsinneranilu iliuusissat

Immikkut atuartitsisarnermut aamma allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarnermut innersuussineq

2.1.1 Atualernermi perorsaanermut aamma tarnip pissusaanut tunngasunik naliliinermut innersuussineq

2.1.2 Immikkut ittumik perorsaanikkut siunnersuineq

2.2 Kina innersuussisinnaava

2.3 Innersuussinerup imarisai tunngaviilu

2.4 Perorsaanermut aamma tarnip pissusaanut tunngasunik naliliineq

2.5 Atuartup atuartinnera

2.6 Atuartumut ataatsimut iliuusissatut pilersaarut, alloriarfimmi misilitsinneq, inaarutaasumik misilitsinneq

2.6.1 Atuartup ilikkarsinnaassusaa aallaavigalugu

2.6.2 Iliuusissatut pilersaarut

2.6.3 Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup ukiumut pilersaarutai

- 2.6.4 Alloriarfimmi misilitsineq
- 2.6.5 Inaarutaasumik misilitsineq
- 2.6.6 Misilitsinnermi piumasagaatit immikkut ittut
- 2.7 Immikkut atuartsinermik imaluunniit allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarnermik ingerlatitsiinnarneq imaluunniit atorunnaarsitsineq
- 2.8 Erngertumik nalunaaruteqarluni immikkut atuartsinermik imaluunniit allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarnermik aallartisaaneq
- 2.9 Atuartunut immikkut annertuumik pisariaqartitsisunut immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarneq
- 3. Aaqqiissutit immikkut ittut**
 - 3.1 Atuartsinermik allanngortiterineq
 - 3.2 Ilinniaqqinnissamut imaluunniit sulinerup ingerlaqqinnissaanut iliuusissatut pilersaarut
- 4. Ilinniartitsisut sulisullu allat ilinniartitsisartut piginnaasaannut piumasagaatit**
 - 4.1 Atuartsisut piginnaasaat
 - 4.2 Immikkut ittumik perorsaasut suliamillu suliaqartut allat
- 5. Atuarfiup pisortaata immikkut piginnaasai**
- 6. Specialklassinik aamma specialskolenik pilersitsineq**
- 7. Atuartut, immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorserneqarnissaminnut pisariaqartitsinatik tapersorsorneqarnissamut pisariaqartitsisut**

1. Immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiineq

Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 15-imi aamma nalunaarummi kapitali 1-imi aamma 2-mi immikkut atuartsinermi aamma immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarnermi aalajangersakkani atuartut kikkut pineqarpat

Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 2 imm. 1 nr. 6 naapertorlugu, atuartut immikkut pisariaqartitallit immikkut isiginiarneqarnissaat atuarfiup suliassaraa. Immikkut atuartitsineq imaluunniit allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiineq atuartunut, piginnaasamikkut ima annertutigisumik ajornartorsiuteqartunut nalinginnaasumik atuarnermi pisariaqartitaannik matussusiiffigineqarsinnaanngitsunut tunniunneqartarpoq, tassa meeqqat ineriartornermini immikkut nakkutigineqarnissamut imaluunniit tapersersorneqarnissamut pisariaqartitsisut pineqarput (nalunaarummi § 1 imm. 1). Nalunaarummi ilanngunneqarput atuartut klassimi, specialklassini imaluunniit specialskoleni immikkut aaqjissuussanik atuartinneqarnissamik pisariaqartitsisut.

Piginnaasatigut ajornartorsiutinut assersuutit, atuartup tapersersorteqarani klassimi nalinginnaasumiinnissaanut ajornakusoortitsisut

- Nalinginnaasumik ilikkarniarnikkut ajornartorsiutit
- Ilikkarniarnikkut ajornartorsiutit annertuut, qaratsakkut ajoqusersimanermut, eqqarsartaatsikkut kinguarsimanermut imaluunniit kinguarsimasumik inerikkiartornermut assersuunneqarsinnaasut
- Oqalunniarnikkut oqaatsitigullu ajornartorsiutit
- Atuariarnikkut allanniarnikkullu ajornartorsiutit
- Tusaasatigut isigisatigulluunniit innarluut
- Pissutsitigut immikkoorutit, qaratsamut imaluunniit inooriaatsimut tunngasut
- Autismespektrumikkut ajornartorsiutit
- Peroriartornermi pisariaqartitat tunngaviusut pisimannginnerini pissusilersuutsikkut ajoqutit

Immikkut atuartitsisarnikkut aamma allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarnikkut siunertaavoq, atuartup ineriartornerata ilikkariartorneratalu siuarsarneqarnissaa, kiisalu atuartup pisariaqartitaanut iluaqutaagaangat atuartup nalinginnaasumik atuartitsinermut peqataasinnaaneranut periarfissanik sapinngisamik pitsaanerpaanik pilersitsinissaq (nalunaarut §2, imm.2).

Nalunaarummi § 3 aamma § 4 naapertorlugit immikkut atuartitsinermi aamma allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinermi pineqarput suliniutit, atuartup ilikkagaqarsinnaanerminut pisariaqartitaanik, piginnaasaqarfiinik piginnaaneqarfiinillu aallaaveqartut, atuartumullu atuartitsinerup siunertaanut siuarsaaqataasut, taakkualu annertussusaat.

1.2

Nalunaarut atuarfimmi atuartunut, tassa 1.-10. klassini atuartunut, atuuppoq (Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 15, 3. December 2012-imeersoq § 31, imm. 1: ukiuni qulini ataavartumik atuartitsineq.

1.3 *Immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiineq*

Atuartitsinermi atortut immikkut ittut aamma ikiuutit tekniskiusut immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarnermi, atuarfeqarfiup akisussaaffigisaani, ilaasinnaapput. Atortussat ikiuutillu atuartup atuartinneqarneranut pisariaqartut pineqarput. Atuartup atuartitaanermini naammattumik pissarsiaqarnissaanut ikiuutit immikkut ittut pisariaqartut, akeqanngitsumik atukkiunneqarnissaat atuarfiup qulakkiissallugu akisussaaffigaa. Tamatumunnga aamma atuupput atuartup atuarnerminik angerlarsimaffimmini pitsanngorsaanissaanut ikiuutit pisariaqartut. Aamma atuarfiup akisussaaffigaa qulakkiissallugu, ikiuutip atornerqarnissaanut pisariaqartinneqartumik, matuma ataani IT-kkut ikiuutini Software-nik ikkussinermik, atuartup

ilitsersuunnissaa. Innarluutillit pillugit malittarisassat pisuni immikkut ittuni taamaallaat atorneqarsinnaapput, ikiuutunik immikkut ittunik atuartut ataasiakkaat atuarfimmi kiisalu angerlarsimaffimmi ilinniagasserinnermut atugassaannik aningaasaliinissamut, matumani pineqarput IT-kkut atortorissaarutit, soorlu qarasaasiaq angallattagaq/tabletti, pequtit immikkut ittut s.i. nerrivik issiaviillu aaqqinneqarsinnaasut.

Suleriaatsinik, atuartup ajornartorsiorfigisaasa sunniutaannik annikilliliiniarnermik imaluunniit taakkuninnga killiliiniarnermik siunertaqartunik *sungiusarnek*. Atuartitsineq suleriaatsillu atuartup immikkut pisariaqartitai naapertorlugit allangorartarput. Assersuutaasinnaapput atuarniarnermut imaluunniit kisitsiniarnermut ikiuutaasumik, eqqaamanninniarnermullu ajornartorsiutinut imaluunniit pissusilersuutini ajornartorsiuteqarnermut ikiuutaasunik sungiusaatit.

Inuttut ikiorsiineq assersuutigalugu timikkut imaluunniit tarnikkut innarluuteqarnermi tunniunneqartarpoq, tassani atuartoq pissutsini assigiinngitsuni ikiorneqarnissaminut pisariaqartitsigaangat (t.i. ikiorti imaluunniit tusilartunut aamma tusaasaqanngingajattunut). *Susasaqartitsinerit immikkut ittumik aaqqissuussat* atuartup immikkut atuartinneqarneranut atatillugu tunniunneqarsinnaapput. Assersuutaasinnaapput naalaarluarsinnaanermut aamma malinnaasinnaanermut sungiusarnerit kiisalu timip aalasarnerata ineriartortinneranut sungiusarnerit.

1.4

Meeqqanik atuartinneqartussaataasunik tamanik atuartitsinissamut kiisalu atuartup atuartinnissanut piumasaqaataasunik peqarnissamut atuarfik pisussaataavaoq. Atuartut annertuumik innarluutilinnut tamanna aamma atuuppoq. Atuartut ineriartornerminni immikkut pisariaqartitsisut, immikkut atuartinneqarnissamik imaluunniit allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorserneqarnissamik neqeroorfigineqassapput. Atuarfik pisussaataavaoq ukiut atuarfiusut qulingat ilanngullugu taamatut neqerooruteqarnissamut.

Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 15, 3. December 2012-imeersoq§

31. Atuartitaasussaataaneq aallartissaaq atuarnerup aallartinnerani qaammatisiutit malillugit ukiumi meeqqap 6-inik ukioqalerfiani, taamaatissallunilu atuartup ukiuni qulini ataavartumik atuartinneqareerneratigut.

Imm. 2. Angajoqqaat qinnuteqareernerisigut akuersereernerisigulluunniit kommunalbestyrelsip akuerisinnaavaa meeqqap atualernissaata atuartitaasussaataanerup allartinneraniit ukiumik ataatsimik kinguartinneqarnissaa, tamanna meeqqap inerikkiartorneranik patsiseqarpat.

Imm. 3. Kommunalbestyrelsip angajoqqaat qinnuteqareernerisigut atuartoq ukiut 9-t atuareersimappat atuarunnaarnissaanik akuerisinnaavaa, tamanna immikkut patsisissaqartinneqarpat. Atuartoq ukiut 9-t atuareernermi kingorna atuarunnaarnissaminik akuerineqassappat inuussutissarsiummik ilinniarnermillu ingerlatsinissaa aallarnisaqqaartariaqarpoq.

2. Immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinerup aallartisarnerani atorunnaarsinneranilu iliuusissat

Immikkut atuartitsinissamut aamma allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinissamut innersuussineq nalunaarummi § 7 naapertorlugit atuartup *perorsaanikkut tarnillu pissusaanik nalilerneqarsimanissaanik* piumasaqaateqarpoq.

2.1.1

Atuartut ineriartornerat ilikkariartornerallu siuarsarniarlugu piaarnerpaamik immikkut tapersorsorneqarsinnaaneranguniarlugu, atuarfiup pisortaa nalunaarummi § 9 naapertorlugu, atuarfimmu allatsinnermi perorsaanikkut tarnillu pissusaanik naliliinermut innersuussisinnaavoq.

2.1.2

Angajoqqaanut kiisalu isumassuisunut pingaarnertut, ilinniartitsisunut kiisalu inersimasunut allanut, atuartup ineriartorneranut sunneeqataasunut atatillugu immikkut ittumik perorsaanikkut siunnersuineq tunniunneqartarpoq. Siunnersuineq, misissuineq aamma siunnersorneqaatigaluni oqaloqatigineqarneq ima ingerlanneqartariaqarput, atuartup ineriartorneranut tapersorsuiniartoqarluni. Tamanna perorsaanikkut tarnillu pissusaanik siunnersuinikkut, ilinniartitsisumik siunnersuisartumik imaluunniit inunnik allanik tamatuminnga suliaqartunik ajornartorsiorfiup iluani immikkut piginnaasaqartunik tamanna tunniunneqarsinnaavoq. Suleriaatsit taakku assigiinngitsut isiginnittariaatsinut allanut, paasinnittariaatsimut allamut aamma aaqjiissutissanut siunnersuutitut inersimasumut, atuartup eqqaaniittumut, tapersiissutissanut siunnerfeqarput. Siunertaavoq, atuartup atuartitaanermik sapinngisamik annerpaamik pissarsiaqarnissaa immaqalu atuartitaanermut nalinginnaasumut atassuteqarnerminik paarsiinnarsinnaanissaa.

2.2 *Kina innersuussisinnaava*

Atuartoq immikkut atuartinneqarnissamut pisariaqartitsippat, atuarnerup nalinginnaasup iluani naammassineqarsinnaanngittunik, taava atuarfiup pisortaata atuartoq perorsaanikkut tarnillu pissusaanik naliliinermut innersuutissavaa.

Atuartoq nammineq, angajoqqaat imaluunniit atuartup ilinniartitsisui sinnerlugit klasselæreri perorsaanikkut tarnillu pissusaanik siunnersuinermit innersuussisinnaapput.

Innersuussinissaq pillugu atuartoq, angajoqqaat, isumassuisut pingaarnertut aamma klassimi ilinniartitsisut oqaloqatigineqassapput.

Angajoqqaat akisussaanerang pillugu inatsit naapertorlugu tunngaviuvoq, angajoqqaat angajoqqaatut akisussaasuusut. Pisut ilaanni angajoqqaap aappaannaa angajoqqaatut akisussaasuusarpoq. Atuarfiup eqqumaffigissavaa angajoqqaatut akisussaassuseq allanut tunniunneqarsimasinnaanera, t.i. atuartoq angerlarsimaffimmit allamut inissinneqarsimappat. Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 34 imm. 2 naapertorlugu meeqqamik paaqqinnivittoq, angajoqqaatut akisussaaffilik sinnerlugu iliuuseqartussatut atuarfiup isigisinnaavaa.

Nalunaarut naapertorlugu atuarfiup suleqatigineranut atatillugu angajoqqaat eqeersimaarlutillu iliuuseqartartussaapput. "Angajoqqaat" meeqqamut pingaarnertut isumassuisutut atuarneqarsinnaapput, t.i. angajoqqaajusinnaapput, aanaakkuusinnaapput, angajoqqaarsiaasinnaapput, bórnehjemmimi sulisuusinnaapput....

2.3 *Innersuussinerup imaa tunngavialu*

Perorsaanikkut tarnillu pissusaanik siunnersuinissamut innersuussinermit nassuiaat (allaaserisa) peqqissaartoq ataatsimullu isiginnittoq naatsorsuutigineqassaaq. Naatsorsuutigineqarpoq,

atuartup qanoq innera piffissap ingerlanerani atuartup, angajoqqaat, ilinniartitsisut aamma atuartup atuartinneqarneranut akisussaasut allat akornanni eqqartorneqarsimanissaa. Perorsaanikkut tarnillu pissusaanik naliliinermut innersuussinerup imarissavaa, atuartup immikkut atuartinneqarnissamut pisariaqartitai aamma atuarnerup nalinginnaasup iluani atuartitsinerit aqqissuunneqarsinnaaneranut periarfissat kiisalu atuartup piginnaasai ilippanaataalu peqqissaartumik nassuiarneri. Ilaasariaqarpoq, atuarnerup nalinginnaasup iluani atuartup pisariaqartitaasa qanoq isiginiarneqarsimaneranut qanoq suliniuteqartoqarsimansoq. Matumani assersuutitut taaneqarsinnaapput, immikkut eqimattakkaartitsinerit assigiinngitsut misilinneqarsimansut aamma ilinniartitsinermi assigiinngissitaartitsinerit suut atorneqarsimansut. Aamma allassimasariaqarpoq atuartitsinerup aqqissuunneqarnerani naammassineqarneranilu iliuutsit suut, atuartup ineriartorneranut atatillugu siuarsaatitsinersut attasititsinersulluunniit. Pingaaruteqarpoq, atuartup atorsinnaasai ilippanaataalu tunngavigineqassasut.

Kina perorsaanikkut tarnillu pissusaanik siunnersuinissamut innersuussisinnaava:

- Atuarfik
- Atuartup angajoqqaavi
- Atuartoq nammineq

Innersuussineq klasselærerimit atuarfiup pisortaanut tunniunneqassaaq, perorsaanikkut tarnillu pissusaanik siunnersuinermut innersuussisussamut.

Innersuussineq ilinniartitsisut kiisalu atuarfimmil sulisut, immikkut atuartitsinissamut imaluunniit immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinissamut atuartup inissisimanerata nalilerneqarnissaanut suliniuteqaaqarsimasut akornanni suliarineqassaaq.

- Perorsaanikkut tarnillu pissusaanik siunnersuinermut **innersuussinnginnermi:** atuarfiup, atuartup angerlarsimaffillu akornanni ataatsimiinneq, ulluinnarni atuartitsinermi suliniutit assigiinngitsut misilerarneqarneri
- Perorsaanikkut tarnillu pissusaanik naliliinermut **innersuussineq**
- **Perorsaanikkut tarnillu pissusaanik naliliineq**
- Perorsaanikkut tarnillu pissusaanik naliliineq **allaganngorlugu** atuarfimmut angerlarsimaffimmullu

Atuartoq imaluunniit angajoqqaat perorsaanikkut tarnillu pissusaanik siunnersuinermut innersuussititserusuppata, naliliinissamut innersuussinerup klasselæreril ikiuutaassaaq (nalunaarummi § 8).

Ilitsersorneqarnissaaq siunertaralugu klasselærerimut, atuarfiup pisortaanut, kommunimi oqartussaasunut imaluunniit kommunimi perorsaanikkut tarnillu pissusaanik siunnersuisartunut angajoqqaat namminneq saaffiginissinnaapput.

2.4 Perorsaанermut аamma tarnip pissusaанut tunngasunik naliliineq

Perorsaанermut аamma tarnip pissusaанut tunngasunik naliliinerми siunertaavoq, atuartup piginnaaneqarfiisa saqqummiunneqarnissaat, atuartup immikkut piginnaaneqarfiinik piginnaasaqarfiinillu siursaaniarluni atuartitsinissap aaqqissuussaаneranik imarisaanillu atuарfimmuт, atuartumuт, angajoqqaанut kiisalu pingaarnertut isumassuisunut siunnersuinissaq anguniarlugu. Ingerlanerми angajoqqaat аamma pingaarnertut isumassuisut qitiutillugit peqataatinneqartuaannassappuт, ilaatigut paasissutissanik pisariaqartunik tunniussisinnaammata, ilaatigullu atuartup immikkut pisariaqartitaasa isiginiarnerani peqataanerat atuарfiup periarfissaанut pingaaruteqарлуinnarmat.

Misissuineq atuartup immikkut pisariaqartitaanik misissuinerusinnaavoq atuарfимmit, angajoqqaанit аamma inunnit allanit, atuartumuт klassimullu atuarnikkut inooqataanikkullu sunniuteqartunit, paasissutissat pissarsiarineqartut tunngavigalugit. Atuartup ineriartornissamut periarfissai atuарfимmi, sunngiffimmi ilaqutariinnerми/angerlarsimaffimmi avatangiisinut ataqatigiissillugit isigineqassappuт.

Misissuineq atuartup nammineerluni atuарnerми kiisalu inooqataanerми piginnaasaanik ilippanaataanillu peqqissaartumik itinerusumillu misissuinerusinnaavoq. Misissuinerup annertussusaанut apeqqutaappuт atuartup pisariaqartitai kiisalu ataqatigiinneq inooqataanerlu atuartup inissisimaffigisaa. Misissuineq pisuni immikkut ittuni suliamik suliaqartut allat misissuinerannik oqaaseqaataanillu ilaneqarsinnaavoq (nalunaarummi § 15). Perorsaanikkut tarnillu pissusianik naliliinermut atatillugu peqqinnissaqарfimmuт, inunnik isumaginnittoqарfimmuт imaluunniit meeqqанut tarnikkut napparsimasunut katsorsaasumut saaffiginninnikkut angajoqqaat akuersissummik tunniussissappuт. Suliaqарfiit akornanni immikkoortullu akornanni naliliinerit tunngavigalugit, naliliinerми aaqqiissutissatut periarfissat ilanngunneqarsinnaappuт.

Immikkut atuartitsineq imaluunniit immikkut perorsaanikkut tapersersuineq ajoqutip suussusianik aalajangiineq taamaallaat tunngavigalugu tunniunneqarsinnaanngilaq.

Perorsaанermut аamma tarnip pissusianut naliliinermut akisussaasuusup, suliamik suliaqartut allat ilaatissallugit akisussaaffigaa.

Misissueqqinnissat allat pillugit aalajangiinerni angajoqqaat ilaatinneqartuaannassappuт.

Perorsaанermut аamma tarnip pissusianut naliliineq allaganngorlugu atuарfiup pisortaanut nassiunneqassaaq. Assinga angajoqqaанut atuartumullu nassiunneqassaaq (nalunaarummi § 11 imm. 2). Perorsaанermut аamma tarnip pissusianut naliliineq atuарfимmit angajoqqaанut nassiunneqarsinnaavoq, tamanna pillugu perorsaанermut аamma tarnip pissusianut siunnersuisoq isumaqatigiissuteqарfigineqarsimappat.

Perorsaанermut аamma tarnip pissusianut naliliineq tassungalu tunngatillugu suliniutigineqartussatut siunnersuutit attuumassuteqartut paasissutissaappuт isertuussassat.

2.5 Atuartup atuartinnera

Perorsaанermut аamma tarnip pissusaанut naliliineq tunngavigalugu perorsaанermut аamma tarnip pissusaанut siunnersuisoq *atuartup atuarteqqinneqarnissaata sinaakkutissaanik imarissaanillu siunnersuutinik allagaqassaaq.*

Perorsaanermut aamma tarnip pissusianut naliliinermi inerniliunneqarpat, immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinissaq *aallartisarneqassanngitsoq*, taava atuarnermi nalinginnaasumi sinaakkutit imarisallu atuartup immikkut pisariaqartitaanut qanoq tulluarsarneqarsinnaanersut siunnersuummik nassiussisoqassaaq.

Inuit immikkut ittumik perorsaanikkut piginnaasaqartut, perorsaanermut aamma tarnip pissusianut siunnersortinik, atuarfinni/illoqarfimmi atuarfinni ataasiakkaani ilinniartitsisumik siunnersuisartumik imaluunniit ilinniartitsisunik allanik ajornartorsiorfiup iluani immikkut piginnaasaqartunik kiisalu atuarfiit pisortaanik ataasiakkaanik, atuartup immikkut pisariaqartitai naaperiarniarlugit atuarnerep nalinginnaasup sinaakkutai imarisaalu qanoq allanngortinneqarsinnaaneraniq eqqartueqateqarsinnaapput.

Perorsaanermut aamma tarnip pissusianut naliliinermi inerniliunneqarpat, immikkut atuartitsinissaq imaluunniit allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinissaq *aallartisarneqartariaqartoq*, naliliinerup imarissavai immikkut atuartitsinerup imaluunniit allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinerup ilusissaanut, annertussusissaanut aamma imarisassaanut siunnersuutit (nalunaarummi § 11 imm.3). Immikkut atuartitseriaatsit aamma immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorseeriaatsit assigiinngitsut nalunaarummi § 6-imi allaaserineqarput.

Perorsaanermut aamma tarnip pissusianut naliliinerup saniatigut aamma atuarfiup atuartumut angajoqqaavinullu ilisimasai suliniutip pilersaaruserneqarneranut ilaassapput.

Immikkut atuartitsinissamut aamma immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinissamut aalajangiineq atuartoq angajoqqaallu

isumasioqatigalugit aalajangerneqassaaq. Atuartup ukiui perungassusaalu eqqarsaatigalugit atuartup isumai naleqquttumik oqimaalutarneqassapput. Atuarfiup pisortaa, aalajangiisussaavoq, immikkut atuartitsinissap imaluunniit immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinissap aallartisarneqarnissaanut suut sinaakkutaassanersut (nalunaarummi § 12 imm. 1).

Immikkut atuartitsinerup aamma immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinerup aallartisarneri pillugit inassuteqaatinik, nalunaarutinik aalajangiinernillu tamanik angajoqqaat allakkatigut ilisimatinneqartassapput.

Taamatuttaaqaq naammangittaalliuteqarsinnaanermut periarfissat pillugit atuarfiup pisortaata angajoqqaat ilisimatissavai.

Nalunaarummi § 6 naapertorlugu immikkut atuartitsinerit aamma immikkut ittumik perorsaanikkut ikiuinerit assigiinngitsut ingerlanneqarsinnaapput.

Atuartitsineq *klassimi nalinginnaasumi* ingerlassanersoq naliliinermi atuartup atuartitsinermi atuarnikkut pissarsiaqarsinnaanissaa aamma atuaqatigiinni eqeersimaartumik peqataasinnaanissaa pingartinneqassapput. Immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiineq ima aaqqissorneqarsinnaavoq, atuartup nalinginnaasumik atuarnermi annerusumik minnerusumilluunniit avissaartinneranik imaqarsinnaalluni. Aaqqissugaanerup sorliup toqqarneqarneranut atuartup pisariaqartitai aalajangiisussaapput.

Atuartut immikkut atuartinneqartartut imaluunniit immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorneqartut, makkunani atuartinneqarsinnaapput
- Klassi nalinginnaasoq tapersersortilerlutik
- Specialklassi Imaluunniit
- Atuartitsinerit ilaat klassimi nalinginnaasumi aamma atuartitsinerit ilaat specialklassimi

Immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiineq klassip iluani imaluunniit avataani tiimini piffissanilu ataasiakkaani inummut ataatsimut tapersiinertut tunniunneqarsinnaapput. Atuartup klassimut atassuteqarnini paariinnassavaa atuarnermilu nalinginnaasumi peqataasassalluni. Klassimi atuartumik ataatsimik imaluunniit arlalinnik ikiuisussatut atuartitsisut saniatigut sulisoq alla ilanngunneqassaaq. Immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiineq klassimi ikiorsiinertut tunniunneqarsinnaavoq imaluunniit ikiorsiinertut, klassip atuartitsiviusup saniatigut atuartitsinertut immikkut aqqqissuussatut pisinnaalluni. Ikiorsiineq piffissap ilaani saniatigoortumik tunniunneqassappat, qulakkeerneqassaaq, atuartup atuarnernut tulluarsarneqassasoq, taamaasilluni atuartoq klassimi atuarnermut malinnaasinnaalluni.

Immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinerup aamma imarisinnaavaa, atuartoq *atuarnерup ilaani klassimi nalinginnaasumiittassasoq ilaannilu specialklassimiittassalluni*. Tassa imaappoq, atuartoq klassinut marlunnut atassuteqarluni.

Immikkut atuartitsineq aamma allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarneq pillugit nalunaarut, 2017

§ 6. Immikkut atuartitsineq aamma allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarneq ima iliorluni pisassaaq:

- 1) Inimi atuarfiusumi taassumaluunniit avataani kisimiilluni tapersorneqarnikkut.
- 2) Inimi atuarfiusumi taassumaluunniit avataani eqimattami tapersorneqarnikkut.
- 3) Akunnerni piffissanilu ataasiakkaani kisimiilluni atuartinneqarnikkut.
- 4) Piffissani sivikitsukkaani atuartitsissutini tamarmiusuni kisimiilluni atuartinneqarnikkut.
- 5) Akunnerni piffissanilu ataasiakkaani eqimattami atuartinneqarnikkut.
- 6) Piffissami sivikitsumi atuartitsissutini tamarmiusuni eqimattami atuartinneqarnikkut.
- 7) Atuarneq tamaat atuarnерulluunniit annersaani atuaqatigiinni atuartunut immikkut atuartinneqarnissamut allatulluunniit immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorserneqarnissamut pisariaqartitsisunut pilersinneqarsimasumi atuartinneqarnikkut (specialklassi).
- 8) Atuarfinni immikkut ittuni atuarfiilluunniit immikkoortortaani immikkut pilersitani atuartinneqarnikkut.
- 9) Ulluunerani aamma ulloq unnuarlu neqeroorutini, Naalakkersuisut pilersitaanni akuerisaanniluunniit atuartinneqarnikkut.

Imm. 2. Immikkut atuartitsineq aamma allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarneq atuartitsissutini ataasiakkaani, atuarnерup ilaani imaluunniit atuarnermi tamarmiusumi pisinnaavoq. Immikkut atuartitsineq aamma allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarneq meeqqat atuarfiani atuartitsissutaasuni tamani atuartitsissutinilu qanitariissuni tamarmiusuni atorneqarsinnaavoq.

Imm. 3. Immikkorluinnaq pequtissaqanngippat atuartoq sivikitsuinnarmik kisimiisillugu atuartinneqartariaqarpoq taamaallaallu piginnaasamigut ajornartorsutai ima ippata atuaqatigiinnut specialklassimulluunniit akulerutsinneqarsinnaanani, imaluunniit pissutsit immikkorluinnaq ittut pequtaappata.

Imm. 4. Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik immikkut atuartitsinermik aamma allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiissutinik imm. 1-imi nineqartunit allaanerusunik akuersissuteqarsinnaavoo

Immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiineq aamma *specialklassimi atuartitsinermik* imaqarsinnaavoq. Tamanna isumaqarpoq, atuartoq nalinginnaasumik atuarnermut

attuumassuteqassanngitsoq, atuarnera tamaat specialklassimi tunniunneqartassamat. Atuartoq atuarfimi specialklassimut inissinneqarsinnaavoq, kommunip specialklassimik pilersitsiffigisimasaani.

Matumani immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinissamat innersuussutigineqartumut atuarfiup tunniussinissaanut periarfissai pillugit isumaliutersuutit ilaassapput. Tunngavittut immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiineq atuartup nammineq atuarfiani naammassineqassaaq, kisianni imaassinnaavoq pisariaqartoq atuarfimmu allamat imaluunniit nunaqarfiit atuarfii eqqarsaatigalugit illoqarfimmi atuarfimmu innersuussisoqarnissaa, tamatumani atuarfik nammineq atuartitsinissamat neqeroorutinik tulluurtunik peqanngippat. Atuarfiup pisortaata inassuteqarneratigut, sumiiffimmi illoqarfimmi atuarfiup saniatigut kommunimi imaluunniit kommunip avataani, atuartup atuarfimmu allamat nuunneqarnissaanut innersuussinermik kommunalbestyrelse aalajangiissaaq (Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat § 40). Innersuussineq atuartup angajoqqaavisalu isumasioqatigereerneranni pissaaq. Immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinnermut atuartup innersuunneqarnera sapinngisamik sivikinnerpaatinniarneqassaaq. Specialklassimut imaluunniit specialskolimut innersuussinermut aalajangiisuussaaq, atuartup specialklassimi imaluunniit specialskolimi sivikinnerusumik imaluunniit sivilisnerusumik atuartinneqarnissaanut siunertamat tulluarnrunersoq, t.i. atuartup sakkortuumik tarnikkut, timikkut, oqaatsitigut imaluunniit aalasinnaanikkut ajornartorsiutai tunngavigalugit.

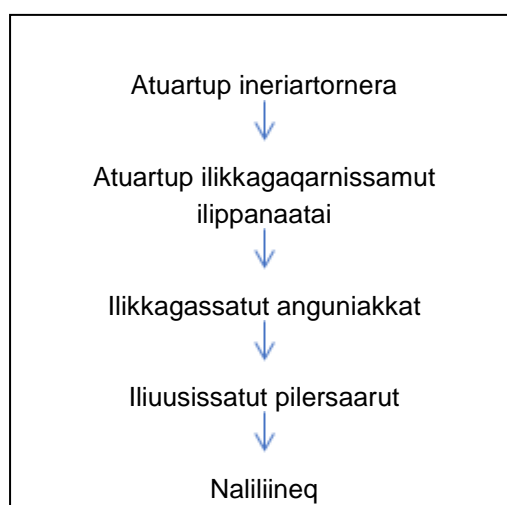
2.6 Atuartumut ataatsimut iliuusissatut pilersaarut, alloriarfimmi misilitsinneq, inaarutaasumik misilitsinneq

Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuartitsinerup sivilisussusaanut, alloriarfinnut (nukarliit, akulliit aamma angajulliit alloriarfiinut), atuarnermi anguniakkanut aamma alloriarfinni anguniakkanut naliliinernullu sinaakkutit atuartunut tamanut tamarmik assigiippat. Nalunaarummi § 20-imi atuarfiup pisortaa periarfissinneqarpoq, immikkut atuartitsinissamat aamma allatut immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinissamat aallartisaanermut atatillugu inatsimmik saneqqussinissamat, piffissaq atuartitsiviususaaq, ukiup atuarfiusup sivilisussusaa, atuartitaanerup aqqissugaanera ilusilersugaaneralu aamma alloriarfinni ataasiakkaani atuartitsinerit pillugit.

2.6.1

Immikkut atuartitsinermi aamma allatut immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinnermi atuartitsissutaasut, atortut aamma imaritinneqartut atuarfimmi nalinginnaasumik atuartitsinermit allaanerusinnaapput.

Atuartut ukiutik naapertorlugit klassimi atuarfissaanni atuartinneqartassapput. Specialklassini atuartitsinermi pisariaqarsinnaavoq atuartup ukiuinut naleqqiullugu qaffasissutsimik appasinnerusumik atuartitsinissaaq. Atuartitsinerup qaffasissusaa atuartup pisariaqartitaanut naleqqussarneqassaaq. Atuartoq specialklassimi 6. klassimut naapertuuttumi atuarpat, taava 6. klassimi fagit atuartitsissutigineqartartut atuartumut

neqeroortigineqassapput, kisianni atuartup ineriartornera 3. klassimut naleqquppat, 6. klassimi fagit atuartitsissutigineqartartut 3. klassimitut qaffasissusilinnik atuartitsissutigineqassapput. Atuartoq fagimi annertoorujussuarmik ajornartorsiuteqarpat, atuartup fagimi atuartinissaa tulluannigitsutut nalilerneqarluni, atuartup angajoqqaat akuersissuteqarneratigut fagimi tassani atuartinneqarnissaa unitsinneqarsinnaavoq. Fagimi pineqartumi atuartitsisoqarnerani, atuartoq allamik atuartinneqartassaaq.

2.6.2

Atuarfimmi atuartunut tamanut *iliuusissatut pilersaarummik* sanasoqassaaq, aamma atuartunut, immikkut atuartinneqartunut aamma immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorserneqartunut. Atuartunut immikkut ittumik atuartinneqartunut aamma immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorserneqartunut, nalunaarummi § 12, imm. 3-mi nassuiarneqarpoq, atuartunut ataasiakkaanut atuartitsinissamut pilersaarut minnerpaamik qanoq imaqassanersoq.

Immikkut atuartitsineq aamma allatut immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiineq pillugit nalunaarut, 2017

§ 12 imm. 3

Imm. 3. Atuartumut naatsorsuussamik atuartitsinissamut pilersaarussiaq minnerpaamik makkuninnga imaqassaaq:

- 1) Atuartup tunngavigisai pisariaqartitaalu, atuartup nukittuffii pingaartillugit.
- 2) Paasissutissat paasisallu pissutsinut tunngavigisanut atugaasunullu tunngasut, atuartup ineriartoqqinnissamut periarfissaanut pingaaruteqartut.
- 3) Siunertat, anguniakkat anguniakkallu immikkoortitaarneri immikkut atuartitsinermi atugassarititaasut allamillu immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiineq, kiisalu imarisai, sivisussusii, atuartitsinermi periaasissat iluserititassat atortussallu.
- 4) Immikkut atuartitsinerup allamillu immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiissutit qanoq nalilersorneqartarnissaat uppersaasarsortarnissaallu.

2.6.3

Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik ukiut tamaasa ukiumut pilersaarutininik nassiussisarpoq.

Ukiumut pilersaarutini piffissaliussat ilaasarput, soorlu; alloriarfimmi misilitsinnernik ingerlatsinerit aamma 10. klassimi inaarutaasumik naliliinerit. Aamma allassimavoq, atuarfiup qaqaqukkut atuartut misilitsinnernut nalunaarutigisassanera (meeqqat atuarfianni inaarutaasumik naliliineq pillugu nalunaarut nr. 3, 9. januar 2009-imeersumi § 14), aamma qaqaqukkut atuartup fagimi arlalinniluunniit misilitsinninnissaanut qinnuteqartoqarsinnaanersoq.

Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 19 naapertorlugu, atuartoq ilinniartitsisut peqatigalugit iliuusissatut pilersaarusiussaaq, naliliisarnermi ingerlaavartumi ilaasumik kiisalu atuartitsinerup ilinniarnerrullu ingerlaqqinneranut tunngaviliisumik.

Atuartup pilersaarutaani aamma allassimassaaq, suut isumaqatigiissutigineqarsimanersut, nassuiaaserlugit. *Misilitsinnermut ilaasussaaqunnaarnermut* tunngaviusoq assersuutigalugu atuarfimmi atuartup mappiani nassaassaassaaq, tak. atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat § 20. Atuartup malinnaaviginissaa aamma ilikkarsinnaassusermut ajornartorsiutit, atuarnermi amigaatit imaluunniit inoqatinut peqataasinnaassutsimi ajornartorsiutit pillugit immikkut

suliniuteqarnissamut pisariaqartissinnaasat pillugit iliuuseqapallannissamut tunngavissinissaq siunertaralugu atuartup mappii tamarmik nutarterneqartassapput.

2.6.4

Atuarfik alloriarfinnut pingasunut avinnikuuvoq, allorfiarfiit tamarmik misilitsinnernik naggaserneqartarput. Nukarliit aamma akulliit alloriarfii *alloriarfinni misilitsinnernik* inaarneqartarput. Alloriarfinni misilitsinnerit ulluinnarni atuartitsinermut ilaapput taakkulu takutissavaat, atuartut alloriarfimmi ilikkagassatik qanoq ilikkartigisimaneraat qanorlu ineriartortigisimanersut. Nalunaarummi § 20 periarfissiiuvoq, atuartut, immikkut atuartitaasut aamma allatut immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorserneqartut, misilitsinnerni taakkunani ilaanginnissaat, timikkut imaluunniit tarnikkut sulisinnaassusat appasippallaarpat imaluunniit allanik aalajangersimasunik ajornartorsiuteqarpata. Fagimi ataatsimi arlalinniluunniit ilaatitsinnnginnissaq pineqarsinnaavoq.

Atuarfiup pisortaata, atuartup ilinniartitsisuisa inassuteqarnerisigut atuartullu angajoqqaavisa oqaloqatigereernerisigut aalajangersinnaavaa, atuartup qanoq annertutigisumik, fagimi ataatsimi arlalinniluunniit immikkut atuartitaasartup imaluunniit ilassutaasumik atuartitaasartup, allattariarsorluni misilitsinnernut, sammisaq pillugu allaaserinninnernut imaluunniit nammineq sulianik saqqummiinernut peqataatinneqassanngitsoq. (Atuarfimmi naliliisarneq uppersarsaasiortarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 2, 9. januar 2009-meersumi § 24 imm. 1 naapertorlugu).

2.6.5

10. klassi naammassippat fagit atuartunut atuartitsissutaasimasut misilitsissutigineqassapput. Tamanna aamma tunngaviusumik atuartunut specialklassini aamma specialskolini imaluunniit atuartunut immikkut atuartinneqartarsimasunut atuuppoq.

Meeqqat atuarfianni *inaarutaasumik naliliineq* pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 9. januar 2009-imeersumi § 11 imm. 2 naapertorlugu atuartut, fagimi ataatsimi arlalinniluunniit immikkut atuartinneqarsimasut imaluunniit allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorserneqarsimasut, fagini pineqartuni misilitsinnnginnissaat periarfissinneqarsinnaavoq.

Inaarutaasumik misilitsittoqassanngippat, taava atuartup atuartitaanerani pissarsiaanik allatut qanoq naliliisoqarnissaa isummerfigineqassaaq.

Ukiut atuarfiusut arfineq-pingajuata aallartinneranni atuarfiup pisortaata, atuartup ilinniartitsisuisa, angajoqqaavisa atuartullu nammineq isumaqatigiissutigisariaqarpaat, atuartup 10. klassip naammassinerani fagimi ataatsimi arlalinniluunniit atuarfimmi inaarutaasumik misilitsinnissamut siunertaqarluni atuartitsinnermi ilaasinnaanersoq.

2.6.6

Meeqqat atuarfianni inaarutaasumik naliliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 9. januar 2009-imeersumi § 24 naapertorlugu, atuarfiup pisortaa atuartunut timimikkut imaluunniit eqqarsartaatsikkut piginnaasakinnerusunut imaluunniit aalajangersimasunik allatigut ajornartorsiuteqartunut *misilitsinnermi immikkut atugaqartitsinissamik* neqerooruteqassaaq, misilitsinnerup naammassinissaanut atuartut taakku, atuartunut allanut naligiissinneqarnissaasa taamaaliornissaq pisariaqartilerpasusk. Misilitsinnerup qaffasissusaa allanngortinneqassanngilaq.

Misilitsinnermi immikkut atugassaqtitsinerit pillugit aalajangernermi tunngaviusaaq perorsaanermut aamma tarnip pissusianut naliliineq, atuartumik angajoqqaavinillu isumasioqatiginnereernermi.

Perorsaanermut aamma tarnip pissusianut siunnersuisumik ilanngussineq avaqqunneqarsinnaavoq, angajoqqaat tamatumunnga isumaqataappata.

Misilitsinnermi immikkut atugassaqtitsinissamut qinnuteqaat atuarfiup atuartut inaarutaasumik naliliivigineqarnissaannut nalunaaruteqarneranut peqatigitillugu ingerlatinneqassaaq. Misilitsinnermi immikkut atugassarititaasunut assersuutaasinnaapput, atuartup matematikkimi suliaassanik atuffatsinnissaminut pisariaqartitsinera, isiginiarnikkut innarluuteqarnermi qarasaasiamik immikkut ittumik angisuunik tastatureqarluni qaamanermillu sakkortunerusumik pisariaqartitsinera. Misilitsinnerit saniatigut misilitsinneq inimi allami ingerlanneqassanersoq, suliaqarnermi ikiortaasussat saniatigut nakkutilliisoqassanersoq, taamaasilluni misilitsinneq inatsisit naapertorlugit ingerlanneqassanersoq.

Nalilerneqarpat atuartuq immikkut atugassaqtitaalluni misilitsinnaasoq, pingaaruteqarpoq, atuartup atuarnerninut atatillugu ikiuutissaminik immikkut ittunik ilikkagaqarnissaa, atuartup immaqqa misilitsinnerminut kiisalu atuartup atuaqqinnerminut ilinniaqqinnerminullu atatillugu atorsinnaasaanik.

2.7 Immikkut atuartitsinermik imaluunniit allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarnermik ingerlatitsiinnarneq imaluunniit atorunnaarsitsineq, nalunaarummi §§14-17.

Atuarfiup pisortaata ilinniartitsisunik sulisunillu allanik, soorlu ikiortimik, atuartumik ilinniartitsisumik, atuartup angajoqqaavinik atuartumillu oqaloqateqarnermigut, atuartut immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorteqartut ineriartorneri malinnaaffigissavai. Minnerpaamik qaammatit marlukkaarlugit perorsaanikkut pilersaaruserluni ataatsimiinnerit ingerlanneqartassapput, taakkunani atuartumik ataatsimik atuartitsinerit pilersaaruserneqarlutillu nalilersorneqartassallutik (tak. nalunaarummi § 14 imm. 2).

Naleqquppat aturfik, angajoqqaat akuersitinnerisigut, oqartussaasunik suliaqartunillu allanik suliaq pillugu suleqateqarsinnaavoq (nalunaarummi § 15 imm. 3 aamma imm. 4).

Perorsaanermut tarnillu pissusianik siunnersuisoq ingerlaavartumik siunersiorneqarsinnaavoq (nalunaarummi § 15 imm. 2).

Minnerpaamik *ukiumut ataasiarluni perorsaanermut tarnillu pissusianik siunnersuisup nalilertassavaa* immikkut atuartitsineq aamma immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiineq aallartinneqartoq (nalunaarummi § 16).

Perorsaanermut tarnillu pissusianik siunnersuisup siusinnerusukkut misissuinerit innersuussinerillu malittareqqittariaqarpai kiisalu sullissinnermut ataatsimiinnerni sapinngisamik amerlanerpaani peqataasariaqarluni.

Perorsaanermut tarnillu pissusianik naliliineq tunngavigalugu aturfimmi pisortap minnerpaamik ukiumut ataasiarluni isummerfigisassavaa, aaqqiissut atuuttoq ingerlatiinnarneqassanersoq, allanngortinneqassanersoq imaluunniit atorunnaarsinneqassanersoq. Angajoqqaat atuartorlu isumasioqqaarlugit aalajangiisoqassaaq. *Ukiup aturfiusup qeqqani aturfip pisortaata* qaaqqusinerani *sullissinnermut ataatsimiinneq ingerlanneqartassaaq* (nalunaarummi § 14 imm. 3), tassani atuartup atuarnernata ingerlanera nalilerneqassaaq. Sullissinnermut ataatsimiinneq tassaavoq suliamik naliliineq. Naliliinnermi ataatsimiissimaneq allaganngorlugu takusassanngussaaq, atuartup pineqartup peqqissutsikkuut,

inooqataanermini misigissutitsigullu qanoq issusaa. Allaaserisaq atuarfiup allaffiani atuartup mappianut ikineqassaaq .

Ataatsimiinnerit aaqqissuuneqarsinnaapput Suliaqarfiit akimorlugit.

Atuarfiup pisortaata atuartut, immikkut atuartinneqartartut imaluunniit immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorserneqartartut aamma specialklassit pillugit suliaassat ilinniartitsisumut siunnersuisuusumut tunniussinnaavai. Taassuma ingerlaavartumik atuarfiup pisortaa ilisimatittassavaa.

Immikkut atuartitsineq imaluunniit allatut immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiineq nalunaarummi § 13 naapertorlugu pissusissanik saneqqutsinissamut akuersissutitut atorineqarsinnaangilaq.

2.8 Erngertumik nalunaaruteqarluni immikkut atuartitsinermik imaluunniit allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinermik aallartisaaneq, tak. nalunaarummi § 13.

Nalunaarummi § 13 imm. 3 naapertorlugu immikkut atuartitsinermik imaluunniit allatut immikkut ittumik perorsaanermini ikiorsiinermik aallartisaaneq *perorsaanermit aamma tarnip pissusianik naliliinermik innersuussinermik pisariaqartitsinani* aallartinneqarsinnaavoq, ingerlaneq annerpaamik ullut atuarfiusut 15-it ingerlanneqassappat. Tamanna atuarfiup pisortaanit aallartisarneqarsinnaavoq, atuartoq annertuumik ajornartorsiuteqarpat, atuarfiup tungaanit iliuuseqarfigineqapallattariaqarluni. Suliniutit immikkut ittut assigalugit, atuartoq, atuartup angajoqqaavi aamma atuartup ilinniartitsisui atuartup atugai pillugit oqaloqatigiinnermi ilaatinneqassapput. Aamma isumaqartoqassaaq, atuartup suliniuteqartoqarnissaa erngertumik pisariaqartikkaa. Tamatumunnga assersuutaasinaapput tarnikkut annertuumik oqimaattorsiornerit, soorlu ilaquttamik qanigisamik annaasaqarnermi kiisalu tarnikkut imaluunniit timikkut innarlerneqarnermi. Tamatumani aamma atuartut arlallit pineqarsinnaapput.

2.9 Atuartunut immikkut annertuumik pisariaqartitsisunut immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarneq

Angajullit alloriarfianni atuartut *kommunip nammineq, illoqarfiulli najugarisap avataani, aamma kommunip allap specialklassiunut imaluunniit specialskoliinut* innersuunneqarsinnaapput, tak. atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 40 imm. 2. Atuartoq angajoqqaavilu, atuarfimmil neqeroorutinit naleqquttuni, specialklassimut imaluunniit specialskolimut akuersissuteqassapput.

Specialskolimut innersuussinerit perorsaanermit aamma tarnip pissusianut siunnersuisup isumasioqatigereernerani pissapput, suliaqartullu allat oqaaseqaataannik ilaneqarsinnaallutik. Atuarfiup pisortaa tassaavoq ataatsimut nalileereernermi, atuartup immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorneqarnissaa pillugu aalajangiisusaaq. Atuarfiup pisortaata nalilissavaa, atuarfiup atuartoq immikkut atuartitsinermik neqeroorfigisinnaaneraa, imaluunniit atuartup kommunip avataanut atuarfimmut allamut innersuunneqarnissaa siunertaralugu kommuni ilanngunneqassanersoq (atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 40 imm. 1).

Isumaliutiginninnerni angajoqqaat kissaataat atuarfiullu atuartoq pillugu ilisimasaat ilaassapput. Atuartup ineriartorneranut piunasaqaataappat immikkut annertuumik paarsinissaaq imaluunniit tapersersuinissaaq, tamannalu specialskolemi allami neqerooruteqarnermi pitsaanerusumik naaperiarneqarsinnaappat, atuarfiup pisortaa kommunimut inassuteqassaaq, atuartoq tamatumunnga innersuunneqassasoq. Inassuteqaat atuartup angajoqqaavisalu isumasioqatigereerneranni pissaaq.

Immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiineq pillugu inassuteqaatit, nalunaarutit aalajangiinerillu tamaasa angajoqqaat allakkatigut tigusassavaat.

Nalunaarummi § 15 imm. 2 naapertorlugu atuartut piginnaasamikkut ajornartorsiutillit, ikiorsiineq atuartup nammineq atuarfiani naammattumik naammassineqarsinnaanngikkaagat, § 25, imm. 4-mi atuartut angerlarsimaffiini taaneqartuni, ilinniartut najugaqarfiini atuarfinnilu nerisaqarfiutigisuni najugaqarnissaat neqeroorutigineqarsinnaavoq.

Atuarfimmu allamut nuunnermi (nalunaarummi § 21) atuarfiup qimatap paasissutissat attuumassutillit atuartumut tunngasut tamaasa nassiutissavai.

3. Aaqqiissutit immikkut ittut

Nalunaarummi § 18 naapertorlugu atuarfiup pisortaata klasselærerip inassuteqaataa tunngavigalugu angajoqqaanillu akuersaarneqarneratigut atuartumillu tamanna pillugu oqaloqatiginninnerup kingorna, *atuartup immikkut atuartitaanera imaluunniit immikkut ittumik perorsaanikkut atuartumut ikiorsiissutit* atuartitsinnermut allamut imaluunniit ikiorsiissutitut allanut, piffissami immikkut sivisussusilikkami atuuttussamik *allannguuteqartissinnaavai*. Allanguinermi ilaatigut ilaasinnaavoq isumaqatigiissut naapertorlugu atuarfimmi tiimini aalajangersimasuni atuartitsineq taassumalu saniatigut inuussutissarsiummik/suliffimmik misiliineq. Assersuutigalugu atuortoq sapaatip akunneranut ullut pingasut atuartarsinnaavoq, ullullu marluk inuussutissarsiummik misiliisarsinnaalluni, imaluunniit ullaakkut atuartarluni ualikkullu suliffimik misiliisarluni.

3.1

Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 31 imm. 3 naapertorlugu ukiut qulingiluat atuartitaareernermi atuartup atuartinneqarnera unitsinneqarsinnaavoq, tunngaviit immikkut ittut pineqarpata, kisianni piumasqaataavoq, atuartumut pineqartumut inuussutissarsiornikkut ilinniartitaanermik aallarnisaasoqarnissaa.

Atuartut, 9. klassip kingorna atuartussaataitanermut ilaajunnaartut, atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 22 imm. 6 naapertorlugu, naammassinnermi allagartamik, atuartitsinerit suut peqataaffigisimaneraat pillugit paasissutissanik imalimmik, sanaanneqassapput.

Atuortoq fagimi ataatsimi arlalinniluunniit immikkut atuartitsinermi peqataasimappat imaluunniit allatut immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorserneqarsimappat, atuarfiup pisortaa allakkatigut oqaaseqaateqarsinnaavoq, tak. nalunaarummi § 19.

Atuartup angajoqqaajusullu isumaqatigineqareerneranni fagimi ataatsimi arlalinniluunniit karakteriliineq allakkatigut oqaaseqaammik taarserneqarsinnaavoq. Oqaaseqaatit atuartup inissisimaffianut tunngassapput kiisalu fagini pineqartuni ilikkagassatut anguniagassanngortinneqartut atuartumit anguneqarsimanersut ilanngunneqarlutik. Allakkatigut oqaaseqaatit, karakterinut taarsiutaasut, atuartup naammassinnermi allagartaanut ilanngunneqassapput.

3.2

Inuk annertuumik innarluutilik atuarfimmik naammassinnippat, *ilinniarnernerup sulinerullu ingerlaqqinnissaanut iliiusissatut pilersaarummik* kommuni suliaqassaaq. Iliuusissatut

pilersaarut atuarnerup naanissaa sioqqullugu kingusinnerpaamik qaammatit sisamat aallartinneqassaaq, atuarnerullu naanerani iliuusissatut pilersaarut kingusinnerpaamik naammassineqareersimassalluni.

Innarluutilik efterskoleriassappat, taava iliuusissatut pilersaarummi efterskolereermermi ilinniaqqinnissaaq imaluunniit sulinerup ingerlaqqinnissaa nassuiarneqassapput.

4. Ilinniartitsisut sulisullu allat ilinniartitsisartut piginnaasaannut piumasaqaatit, nalunaarummi §5

Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 35 imm. 5 naapertorlugu immikkut atuartitsineq ilinniartitsisunit, immikkut atuartitsisutut ilinniarsimasunit, imaluunniit allatut piginnaasanik pissarsisimasunit ingerlanneqartassaaq.

Atuartsinerup pitsaassusaa qulakkeerniarlugu Naalackersuisut atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu, atuartitsisut piginnaasaasa ineriartortittuarnissaaq isumagissavaat.

Inatsimmi § 36 imm. 1 nr. 4 naapertorlugu atuarfiammi ilinniartitsisut pisortallu pikkorissarnissaaq kiisalu ilinniaqqinnissaaq Naalackersuisut isumagisassaraat. Tamanna aamma specialskolini sulisunut atuuppoq.

4.1

Perorsaasut allallu naleqquttumik ilinniagaqarsimasut atuartut angerlarsimaffiini, ilinniartut najugaqarfiini atuarfinnilu nerisaqarfiutigisuni immikkullu perorsaanikkut suliaqarfiusuni perorsaanikkut suliaqarsinnaapput, tak. nalunaarummi § 5 imm. 2.

5. Atuarfiup pisortaata immikkut piginnaasai

Atuarfiup pisortaata atuarfimmil sulisut akornanni suliassat agguataartarpai, tak. atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat § 48 imm. 2 naggatit aappaat.

Immikkut atuartsinermut aamma immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinermit atatillugu atuarfiup pisortaata akisussaaffigaa, atuartup ineriartornerata malinnaaffigineqarnissaa, aamma atuartup sinaakkutit naleqquttut iluanni atuartsinermit neqeroorummik tulluurtumik tunineqarnera.

Atuarfiup pisortaata akisussaaffiinit ilaapput perorsaanermut aamma tarnip pissusianut siunnersortimut innersuussinerit, kiisalu angajoqqaat, ilinniartitsisut suliaqarfinnilu suliaqartut allat akornanni siunnersuutit isumaqatigiissutillu tunngavigalugit atuarnermik

aallartitsisarnissaaq. Malittarinilluni ataatsimiinnerit, naliliinerit aamma immikkut atuartsinermit aamma immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinissamat

misissuinerit/misissueqqinnerit atuarfiup pisortaata akisussaaffiinit aamma ilaapput.

Atuarfiup pisortaata atuarfimmil sulisunut suliassat aalajangersimasut tunniussinnaavai.

Atuarfiup pisortaata assersuutigalugu ilinniartitsisunik siunnersuineq nakkutiginninnerlu,

misissuinerit aamma atuartunik immikkut atuartitaasunik aamma immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorteqartunik ukiumoortumik misissuinerit, atuartunik, angajoqqaanik

ilinniartitsisunilla ataatsimeeqateqarnerit, suliaqarnermi ataatsimiinnerit, atuarfimmil ilinniartitsisumut siunnersortaasumut inuit attuumassuteqartut pillugit nalunaarutini

nassiussinerit tunniussinnaavai. Ilinniartitsisup siunnersortaasup siunnersuinissaaq siunertaralugu

atuarfiup pisortaa ilisimatillugulu siunersiuussavaa. Atuarfiulli pisortaata akisussaaffik pingaarneq paarivaa, atuarfimmilu atuartut pillugit aalajangiinerit tamaasa

aalajangiiffigisarlugit, tak. atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 48 imm. 2 naggatit sisamaat.

6. Specialklassinik aamma specialskolenik pilersitsineq

Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 36 aamma inatsimmi § 25, imm. 4 naapertorlugit atuarfiit nerisaqarfiutigisut Naalakkersuisut isumagisussaavaat. ”Atuarfinni najugaqarfiusuni immikkut aaqqissuussani najugaqalersinneqarsinnaapput atuartut innarluutillit, atuaqqinnissaq/sungiusaqqinnissaq siunertaralugu angerlarsimaffiup avataaniinnissaq taakkununga annertuumik iluaqutaasussatut isigisariaqarpat.”

Kommunimi atuarfeqarfiit kommunalbestyrelsep pingaarnertut akisussaaffigai, tak. nalunaarummi §§ 40 aamma 43. Atuarfiit ataasiakkaat alloriarfinni, klassini aamma immikkut atuartitsinerni aamma allatut immikkut ittumik perorsaanikkut ikiuinermini, matuma ataani atuartunik kommunimi allami atuarfinnut atuariatortitsinissamut innersuussinerit pillugit kommunalbestyrelse aalajangiisussaavoq.

6.1

Specialklassini atuartut amerlassusissaat aalajangersarneqanngillat. Specialklassini atuartut amerlassusaat atuartut pisariaqartitaat periarfissaallu naapertorlugit tulluarsarneqartarput. Specialklassimi atuartut amerlassusaasa aalajangerneqarneranni isiginiarneqassapput, atuartitsinermi assigiinngisitaarinermik annertuumik atuartitsineq naammassineqarsinnaassasoq, taamaasillutik atuartut klassimi ukioqatiminnut inuttut attaveqarnissaannik periarfissinneqassallutik.

7. Atuartut, immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorserneqarnissaminnut pisariaqartitsinatik tapersersorneqarnissamut pisariaqartitsisut

Atuartunut, *ilassutaasumik atuartinneqarnissamut* pisariaqartitsisunut, immikkut atuartitsinissamut aamma allatut immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorneqarnissamut malittarisassat iluaniinngitsunut, atuarnerup nalinginnaasup sinaakkutaasa iluani ikiorsiineq tunniunneqassaaq.

Illassutaasumik atuartinneqarnerup sivikitsumik tunniunneqartarnera nalinginnaasuuvoq.

- Ikiorsiineq assersuutigalugu atuartup suliassaaniq kivitsiniarluni klassigisaani piffissami sivikitsumi atuartumut tunniunneqartarpoq.
- Atuarnermi, kisitsinermi/matematikkimi klasseqatigiinnullu imaluunniit eqimattanut fagini allani pikkorissartitsineq pineqarsinnaavoq.
- Eqimattakkaartumik atuartitsineq, atuartut 2-5-it piffissani tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit fagimi immikkoortillugit pikkorissartinneqarnerat, atuartut fagini allani namminneq klassiminni atuarnernut malinnaasarlutik.
- Atuartut ataasiakkaat, atuartut eqimattat imaluunniit klassit tamaasa piffissani sivikinnerusuni malinnaaffigalugit atuartinneqarneri.
- Atuarnermi tamani imaluunniit atuarnerit ilaanni akuuniarnikkut imaluunniit misigissutsitigut ajornartorsiuteqarnerni piffissami sivikinnerusuni malinnaaffiginninnerit.
- Kisimiilluni atuartitaaneq, fagimi ataatsimi arlalinniluunniit atuartoq ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit atuartitaasarluni, allanili klassiminut atassuteqarnini pigiinnarlugu.

Pisuni immikkut ittuni naammattusaammik atuartitsinissamut Inatsisartut inatsisaanni § 16 periarfissiivoq.

Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat, 2012

Naammattusaammik aamma ilitsoqussaralugu oqaatsinik atuartitsineq

§ 16. Atuartunut atuartitsissutini ataasiakkaani arlalinniluunniit nalinginnaasumik atuartitsinermit malinnaasinnaangikkallartunut naammattusaammik atuartitsisoqarsinnaavoq makku peqqutaappata:

- 1) atuartup sivilisunerusumik atuartitaasimannginnera imaluunniit napparsimaneq peqqutigalugu atuartinneqarsimanera amigarsimappat,
- 2) atuarfimmit atuartitsinerup imarisaasigut, periusaasigut annertussusaasigulluunniit, atuarfigiligaanut naleqqiullugu annertuumik allaassuteqartumit nuussimappat,
- 3) nunatsinnut nuuttuuppat kalaallilu oqaasiinik ilisimasaqariinngippat.

Imm. 2. Naalackersuisut imm. 1 malillugu atuartitsineq pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Naammattusaammik atuartitsineq atuartup angajoqqaallu isumaqatigereernerani pissaaq.

7.1

Naammattusaammik atuartitsineq perorsaanikkut tarnillu pissusaanik siunnersuisumut inassuteqaqqaarani tunniunneqarsinnaavoq. Pisunili immikkut ittuni atuarfiup pisortaa imaluunniit angajoqqaat perorsaanikkut tarnillu pissusaanik naliliinermik pisariaqartitsisinnaapput. Perorsaanikkut tarnillu pissusaanik naliliinermut siunertaasinnaavoq, atuartup atuarfimmi tunniussinnaasai pillugit piginnaasaanik erseqqissaaneq kiisalu atuartitsinermit, atuartup immikkut pisariaqartitaanik isiginiaasussamik, aaqqissuussineq imarisassaalu pillugit atuartumik angajoqqaanillu siunnersuineq.

Atuartup atuartinnissaanut atuarfiup pisortaa pingaarnertut akisussaasuvoq

Atuarfiup pisortaa

- Atuartumik atualertumik allatsitsinermit perorsaanermut aamma tarnip pissusaanut siunnersortimut innersuussisinnaavoq, pisariaqartinneqartoq nalilerneqarpat
- Ilinniartitsisunut siunnersuissallunilu nakkutiginnissaaq
- Atuartunut angajoqqaanullu siunnersuisuussaaq
- Kommunimi perorsaanermut aamma tarnip pissusaanut siunnersuisartumut nammineq, ilinniartitsisut kissaateqarnerisigut, atuartup imaluunniit angajoqqaajusut kissaateqarnerisigut innersuussissaaq
- Illassutaasumik atuartitsineq imaluunniit immikkut atuartitsineq aamma immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsineq aallartisarneqartup sinaakutissai aalajangiiffigissavai
- Atuartumut atuartitsinissamik pilersaarummik aamma iliuusissatut pilersaarummik sanasoqarnissaa isumagissavaa, immaqa atuartitsinermik allannguinnikkut
- Atuartumut atuartitsinissamut neqeroorummik tulluartumik atuarfik tunniussinissamut periarfissaqarnerisigut nalilissavaa
- Atuartut pisariaqartitsisut ilassutaasumik atuartinneqarnissaat isumagissavaa

- Atuartumik angajoqqaanillu isumasioqateqareernermi pisariaqarpat atuarfimmumt allamut neqeroorutinut innersuussineq, matuma ataani sumiiffimmi allami specialklassimut imaluunniit specialskolimut innersuussinissamut kommunimut inassuteqarneq
- Alloriarfinni misilitsitsinerni aamma inaarutaasumik misilitsitsinerni fagimi ataatsimi imaluunniit arlalinni atuartup misilitsinnginnissaanut atatillugu immikkut akuerineqarnissamut qinnuteqarneq
- Atuartoq immikkut misilitsinnermi atugassaqaarnissamut pisariaqartitsippat immikkut akuerineqarnissamut qinnuteqarneq
- Atuartumut aaqqiissutaagallartup ingerlatiinnarneqarnissaata, allanngortinneqarnissaata imaluunniit unitsinneqarnissaata ukiumut ataasiarluni isummerfigisarnissaa
- Ukiup atuarfiusup qeqqani suliaqarnermut ataatsimiisitsineq
- Atuarnerup naammassinnginnerani atuartut ataasiakkaat ilinniaqqinnissaannut imaluunniit sulilernissaannut iliuusissatut pilersaarummik sanasoqarsimassaaq
- Atuarfimmi sulisunut suliassanik agguataarisoq aamma immikkut atuartitsinermut atatillugu suliassanik immikkut ittunik agguaaassisinnaalluni
- Inaarutaasumik misilitsinnerit naammassineqarsimanngippata, atuartup naammassinermi allagartaani allakkatigut oqaaseqaateqarnissani isumagissavaa
- Ilinniartitsisutut sulisut piginnaasaasa ineriartortinnerat isumagissavaa
- Perorsaanermut aamma tarnip pissusianut siunnersuisoq isumaqatigiissuteqarfigineqarsimappat, atuarfik atuartumut angajoqqaanullu nalunaarummik nassiussissaaq.

Immikkut atuartitsinermi siunnersorti

- Suleqatiminut ilisimatitsissalluni Immikkut atuartitsisarneq aammalu allamik immikkut ittumik perorsaanikkut atuartunut immikkut pisariaqartitsisunut periarfissat
- Ilinniartitsisunut siunnersuineq
- Atuartunut angajoqqaanullu siunnersuineq
- Kommunimi perorsaanermut aamma tarnip pissusaanut siunnersuisartumut nammineq, ilinniartitsisut kissaateqarnerisigut, atuartup imaluunniit angajoqqaajusut kissaateqarnerisigut innersuussinermi innersuusseqataasoq
- Ilinniartitsisunut ataqatigiissaarisoq atuartumut atuartitsinissamik pilersaarummik aamma iliuusissatut pilersaarummik sanasoqarnissaa , immaqalu atuartitsinermik allannguinnissamik siunnersuuteqarnikkut
- Atuarfiup pisortaa peqatigalugu atuartumut atuartitsinissamut neqeroorummik tulluartumik atuarfik tunniussinissamut periarfissarsiornermi eqqartueqataasinnaaneq
- Atuartut pisariaqartitsisut ilassutaasumik atuartinneqarnissaat isumaginissaanut peqataaneq
- Atuartumik angajoqqaanillu isumasioqateqareernermi pisariaqarpat atuarfimmumt allamut neqeroorutinut innersuussineq, matuma ataani sumiiffimmi allami specialklassimut imaluunniit specialskolimut innersuussinissamut kommunimut inassuteqassappat isummersueqataasoq
- Atuartumut aaqqiissutaagallartup ingerlatiinnarneqarnissaata, allanngortinneqarnissaata imaluunniit unitsinneqarnissaata ukiumut ataasiarluni isummersuisoqarnermi peqataasarnissaaq
- Ukiup atuarfiusup qeqqani suliaqarnermut ataatsimiisitsinissamik aqqqissueqataaneq
- Ataqatigiissaarisoq aqutsisut peqatigalugit atuartup atuarfimmiit aninnnginnerani iliuusissamik pilersaarusiornermi qanoq ilinnialernissaanut imaluunniit suliffeqalernissaanut pilersaarusiornermi. Tamatumani atuarfimmi angajullerni Siunnersorti

suleqatiserineqarsinnaavoq atuartumut suliffigineqarsinnaasoq ilinniaqquffiusinnaasumillu siunnersortinnermi.

Ilinniartitsisut/ immikkut atuartitsinermi aamma immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinermi sulisut

- Ulluinnarni atuartitsineq
- Atuartup pisariaqartitai naapertorlugit atuarnermik pilersaarusiorneq
- Atuartup atuarnikkut inunnullu attaveqarnikkut ineriartornissaa nukittorsarniarlugu sulineq
- Atuartitsissutit immikkut ittut (ass. IT-kkut atortorissaarutit) aamma ikiuutit tekniskiusut atorsinnaanissaat ilitsersuussutigisinnaanissaallu, suleriaatsit misilittarnissaat, inuttut ikiuinissaq aamma suliaqartitsinerit immikkut aqqissukkat eqqumaffiginissaat
- Atuarfiup pisortaanut tunniussinnginnermi perorsaanermut aamma tarnip pissusianut innersuussinermik immersuineq, tassani atuartup atuarinneqarnissamut immikkut pisariaqartitai aamma perorsaanikkut suliniutaareersut nassuiarlugit
- Atuartup atuarnera pillugu angajoqqaanik ilisimatitsineq aamma angajoqqaanut siunnersuineq
- Perorsaanikkut pilersaarusiornermut ataatsimiisitsineq iliuusissatullu pilersaarummik suliaqarneq
- Atuartup ineriartornermini killiffia ilikkarnissamullu ilippanaatai tunngavigalugit ilinniartitsinissamut pilersaarusiorneq
- Iliuusissatut pilersaarummik atuartitsinermullu pilersaarummik naliliineq
- Suliaqarnermi ataatsimiinnernut peqataaneq
- Suleqatinik nakkutiginninneq siunnersuinerlu

Perorsaanikkut tarnillu pissusianik siunnersuineq sioqqullugu aamma inassuteqarnermut atatillugu isumaliutersuutit

- Atuartup inissisimaffia allanngortinniarlugu atuartumik, angajoqqaanik, ilinniartitsisunik atuartullu eqqaaniittunik allanik qanoq oqaloqateqartoqarsimava
- Atuartup piginnaasaanik ilippanaataanillu nassuiaaneq
- Atuartup pisariaqartitarpiai suuppat
- Atuartitsinerup iluani atuartup immikkut pisariaqartitaasa matussuserneqarsinnaaneri pillugit isumaliutersuutit
- Atuartup ajornartorsiutai ikiorsiissutiginiarlugit perorsaanikkut suliniutit suut misilerarneqarsimappat (ass. Klassimi ikiorteqarneq, ilassutaasumik atuartitsineq, piffissami sivikinnerusumi kisimiilluni ilinniartitsineq, eqimattakkaartitsineq, atuartitsinerup allanngorartitaarnera.)
- Suliniutit suut atuartunut tapersiisarpat
- Suliniutit suut misilinneqarpat sunniuteqanngitsumik

Atuartoq

- Atuartoq piginnaasani ineriartornissamullu ilippanaatini pillugit isigineqassaaq
- Atuartup atuarnermi pissarsiaqarsinnaaffia (immaqa ikiorteqarnikkut) aamma klassimi nalinginnaasumi peqataasinnaassusia atuartup atuarnernut tunngaviussappat

- Atuartut tamarmik ineriartornerminnut atatillugu immikkut pisariaqartititik naapertorlugit atuartinneqartussaataapput
- Pisuni immikkut ittuni atuartut ikiorsiissutinik immikkut ittunik tunineqarnissamut piginnaatitaapput, aamma immaqqa angerlarsimaffimmi ilinniagasserinermut atorineqartussanik
- Atuartoq klasselærerini ikiortigalugu perorsaanikkut tarnillu pissusianut siunnersuisumut imminut innersuussinnaavoq
- Perorsaanikkut tarnillu pissusianik siunnersuinermit inassuteqarnissaq sioqqullugu piffissami atuartup atuarnerani inissisimanagera atuartoq angajoqqaallu peqatigalugit oqallisigineqarsimassaaq
- Atuartup perorsaanikkut tarnillu pissusianik naliliinerup nassuiaavigineqarnissaa pisinnaatitaaffigaa aamma nalunaarutip inaarutaasup assinganik angajoqqaat pissapput
- Atuartup ukiui perungassusaalu eqqarsaatigalugit atuartup isumai oqimaalutarneqassapput
- Atuartoq ilinniartitsisut peqatigalugit iliuusissatut siunnersuummik suliaqassaaq, ingerlaavartumik naliliinermi ilaasumik
- Immikkut atuartitsinermut aamma allatut immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiinermut innersuussineq sapinngisamik piffissami sivikinnerpaami pissaaq
- Atuartoq immikkut ajornartorsiuteqaruni/ piaartumik ikiugassaaguni, ulluni atuarfiusuni 15- ini erngertumik ikiorsiinermik neqeroorfigineqarsinnaavoq
- Atuartut naammattusaammik atuartinneqarnissamut pisariaqartitsisut atuarnerup nalinginnaasup sinaakkutaasa iluani neqeroorfigineqassapput
- Atuarnerup naammassinnginnerani atuartut ataasiakkaat ilinniaqqinnissaannut imaluunniit sulilernissaannut iliuusissatut pilersaarummik sanasoqarsimassaaq

Angajoqqaat

- Atuarfik aqutigalugu angajoqqaat perorsaanikkut tarnillu pissusianik naliliinissamut innersuussisinnaapput
- Angajoqqaat suleqatigalugit atuarfik perorsaanikkut tarnillu pissusianik siunnersuisumut innersuussisinnaavoq
- Atuartup inissisimaffianik innersuussinermut aamma perorsaanikkut tarnillu pissusianik naliliinermut atatillugu qulaajaaneq
- Atuarfimmu, kommunimi oqartussaasunut aamma kommunimi perorsaanikkut tarnillu pissusianik siunnersuisumit siunnersortinnissamut nammineq ujartuisinnaapput
- Perorsaanikkut tarnillu pissusianik naliliinermi paasissutissat pingaaruteqartut pillugit ingerlanermi angajoqqaat qitiullutik sunneeqataassapput
- Ilassutaasumik misissuinerit allanit suliarineqartut pillugit aalajangiinerni angajoqqaat ilaatinneqassapput (ass. Napparsimavinni meeqqallu pillugit tarnip pissusaanik ilisimasalinnik suleqateqarnermi)
- Suliaqarfiit akornanni suleqatigiinermut angajoqqaat akuerseqqaassapput
- Immikkut atuartitsinissamut immikkullu ittumik perorsaanikkut ikiorsiinissamut aalajangiinerit angajoqqaat isumasioqatigereernerini aalajangerneqassapput
- Immikkut atuartitsinernik immikkullu ittumik perorsaanikkut ikiorsiinernik aallartisaanermi inassuteqaatinik, nalunaarutinik aalajangiinernillu angajoqqaat allakkatigut ilisimatinneqartassapput
- Suliaqarnermi ataatsimiinnermi ukiumoortumik peqataaneq
- Naammagittaalliorsinaatitaapput, tak. atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 52

